

Mottagare

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Uppföljning av motion: Ett härligt studentfirande för alla

Förlag till beslut

Informationen tas emot.

Sammanfattning

Uppföljningen av motionen *Ett härligt studentfirande för alla* visar att Wisbygymnasiet erbjuder ett välfungerande studentfirande med flera kostnadsfria inslag och goda möjligheter till gemenskap. Samtidigt finns variationer i elevernas ekonomiska förutsättningar, vilket i vissa fall påverkar deltagandet i olika delar av firandet. Dialog med elever visar att skolan i många delar möter behoven, men också att det finns utrymme att ytterligare stärka arbetet. Det finns även förväntningar bland studenterna på studentfirandet, som är svåra att gå emot. För att ytterligare stärka likvärdigheten föreslås insatser inom tidig information, ökat stöd till elever samt ökad samverkan mellan olika roller på skolan.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

I juni 2025 inkom motionen *Ett härligt studentfirande för alla*, med fokus på de ökande kostnaderna för gymnasieelever i samband med studenten samt risken att ekonomiska förutsättningar påverkar möjligheten att delta i firandet.

I motionen föreslogs att Region Gotland ska:

- initiera samverkan med lokalt näringsliv och civilsamhälle
- undersöka möjligheten att erbjuda subventionerade eller kostnadsfria studentmössor
- undersöka möjligheten att subventionera studentbalen
- ta del av goda exempel från andra delar av landet
- säkerställa dialog med elever.

Motionen besvarades i oktober 2025.

Denna uppföljning redovisar nuläge, erfarenheter från studentfirandet 2026 samt identifierade utvecklingsområden.

Wisbygymnasiets arbete med studentfirandet

Wisbygymnasiet delar bilden som presenterades i motionen, att studenten innebär en betydande kostnad för många elever, och har under lång tid arbetat för att skapa ett inkluderande firande. Flera centrala delar är kostnadsfria för eleverna, exempelvis mösspåtagning, studenthögtiden med lunch och utspring, vagnskortege och tårtkalas på Östercentrum. Det senare arrangeras i samverkan med Wisby Centrum, resterande aktiviteter genomförs i skolans egen regi.

Utöver dessa arrangemang organiseras ytterligare aktiviteter under året, där skolans studentkommitté spelar en central roll. Studentkommittén ansvarar bland annat för treafester, specifika ”treadagar” samt försäljning av det så kallade treakortet, vilket ger tillgång till flera aktiviteter.

Vissa delar av firandet bekostas av eleverna själva, främst studentmössa, studentbal och treafester.

Studentfirandet 2026

Studentfirandet 2026 genomfördes i huvudsak i liknande form som tidigare år med mösspåtagning, bal inklusive bilskortege, studentceremoni inklusive lunch och utspring på Wisby Strand, vagnskortege och tårtkalas. Priset för treakortet, som möjliggör deltagande i treafester, höjdes från 300 kronor till 400 kronor, en ökning som motiverades med höjda kostnader för lokalhyra i samband med treafester. Det förekom i enstaka fall att elever ansökte om stöd med finansiering av kortet, och alternativa lösningar erbjöds, exempelvis möjlighet att delta vid enstaka tillfällen till reducerad kostnad.

Studentmössan utgjorde fortfarande en av de större enskilda kostnaderna. Numera finns det därför möjlighet för elever att få en via kuratorerna. Dock inkom inga ansökningar om detta. Som tidigare år fanns det även möjlighet för elever att få stöd i form av vägledning kring stipendier eller andra ekonomiska lösningar via elevhälsa och mentorer. Inte heller där fanns det någon tydlig efterfrågan på stöd, vilket kan tolkas både som att behoven varierar mellan elever och att befintliga lösningar möter behoven.

Samtidigt visar erfarenheter från året att kostnaderna i vissa delar av studentfirandet har ökat, vilket påverkar den totala ekonomiska belastningen för eleverna. En bidragande faktor är ökade kostnader för tillval till studentmössan, som enligt SEB, har ökat med cirka 11 procent sedan 2025¹.

Elevperspektiv

För att fånga elevernas perspektiv på studentfirandets kostnader och tillgänglighet fördes dialog med årets studentkommitté i samband med uppföljningen av motionen. I dialogen framkom att studentbalen för vissa elever upplevs som en kostsam aktivitet. Traditioner och förväntningar kring hur studenten ”ska vara” beskrivs som starka, vilket gör det svårt att

¹ SEB:s Studentfirandeindex 2026: Dyrare studentfirande för hushållen. SEB:s Studentfirandeindex 2026: Dyrare studentfirande för hushållen | SEB [2026-06-22]

genomföra förändringar som kan minska kostnader, exempelvis välja en annan lokal. Kunskapen om stipendier och andra möjligheter till ekonomiskt stöd upplevs vara generellt lågt bland eleverna och endast ett fåtal elever har aktivt efterfrågat ekonomiskt stöd från kommittén.

Det finns en önskan från studentkommittén om ökat stöd från skolledningen, särskilt i frågor som rör budgetering och prioriteringar, exempelvis gällande mössföretagens bonusar och hur dessa kan komma så många elever som möjligt till gagn. Eleverna är dock tydliga med att de värdesätter möjligheten att själva påverka firandet, exempelvis mössans utformning, vilket kan stå i kontrast till mer standardiserade eller kostnadsbegränsande lösningar så som en gemensam skolmössa.

Fortsatt arbete

Inför kommande studentfirande kommer utredningar genomföras på skolan kring hur högtiden kan bli ännu mer inkluderande. Under höstterminen 2026 kommer skolans arbetsgrupp för hållbarhetsfrågor undersöka om pant av tomburkar och flaskor kan användas för att subventionera kostnaden för exempelvis balen. Därtill kommer studentkommittén tillsammans med skolledningen undersöka möjligheten att använda mössföretagens bonusar på ett sätt som gagnar eleverna.

Starka traditioner kopplade till studenten är något som lyfts av eleverna själva. Här blir skolans uppgift framåt att tillsammans med eleverna diskutera hur man kan förhålla sig till detta.

Bedömning

Uppföljningen visar att Wisbygymnasiet erbjuder ett antal kostnadsfria och gemensamma aktiviteter som bidrar till att göra studentfirandet tillgängligt för alla elever. Samtidigt kvarstår ekonomiska skillnader mellan elever, framför allt kopplat till studentbalen, kostnader för studentmössa och privata kostnader kring kläder och firande.

Uppföljningen visar att skolan har väl fungerande strukturer för att säkerställa att alla elever ges möjlighet att delta i studentfirandet. De stödinsatser som erbjuds når de elever som efterfrågar stöd, vilket bekräftas av skolkuratorerna, som inte har sett någon ökning av ärenden kopplade till ekonomiska hinder. Samtidigt kan ekonomiska utmaningar förekomma, vilket understryker vikten av skolans fortsatta aktiva arbete med tillgänglighet och inkludering.

En central utmaning i det fortsatta arbetet för att säkerställa ett härligt studentfirande för alla är att balansera starka traditioner och höga förväntningar från elever med behovet av ökad ekonomisk tillgänglighet och minskad press.

Mot denna bakgrund bedöms att ytterligare insatser främst bör inriktas på att stärka strukturer, information och stöd, snarare än att ersätta befintliga delar av firandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen daterad 2026-08-17

Tjänsteskrivelse Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen daterad 2025-09-25

Motion. Ett härligt studentfirande för alla, 2025-06-25

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Torsten Flemming
Utbildningsdirektör

Peter Lerman
Avdelningschef Wisbygymnasiet